

Ängsskära – Årets växt 2008

Rapportera in era fynd av årets växt – ängsskära. Passa också på att titta efter ängsskäreplattmalen!

ULLA-BRITT ANDERSSON

Ängsskäran *Serratula tinctoria* är hårt trängd i dagens odlingslandskap och har en dokumenterad minskning från delar av landet. Utbredningen sträcker sig från Skåne i söder upp till norrlandsgränsen. I dagsläget är ängsskära bara någorlunda vanlig på Öland.

Ängsskäran tillhör familjen korgblommiga växter. Den är flerårig och kan bli upp till en meter hög. Stjälken är grenig högst upp. Bladen är sågtandade (därför namnet *Serratula*) och åtminstone upptill parflikiga. Blomkorgarna är cirka 1 cm breda, holkfjällen är brunviolettera och blommorna rödvioletta, i sällsynta fall kan de vara vita. Under i stort sett hela året kan de karakteristiska brungula vinterståndarna stå kvar. Tidigare användes arten som färgväxt och lär på sina håll ha odlats för detta ändamål.

Ängsskära växer på frisk ängsmark och uppträder ofta i brynmiljöer. Dagens odlingslandskap bjuder tyvärr inte på många lämpliga växtplatser. Arten klarar inte igenväxning men kan hålla sig kvar på ohävdade lokaler under lång tid men slås till slut ut. Hårt betestryck missgynnar också arten. I dagsläget har ängsskäran svårt att etablera sig på nya lokaler. Dagens kraftledningsgator har dock visat sig kunna utgöra refugier i landskapet för arten. Andra miljöer där ängsskäran kan växa är igenväxande slättermark, extensivt betade skogs/ängsmarker, diken, vägkanter och skogsbryn.

När du inventerar ängsskära kan du också ge entomologerna ett handtag genom att rapportera fynd av den rödlistade (VU) fjärilen ängsskäreplattmal *Agonopterix bipunctosa*. Arten har idag kända fynd från Blekinge, Öland, Östergötland (troligen) och Uppland. Tidigare är den också

Ängsskära. Foto: Margareta Edqvist.

Den lilla ängsskäreplattmalen är helt beroende av ängsskäran som värdväxt. Den mörkfärgade larven lever i ett rör som den rullat ihop från bladkanten.

Foto: Jan-Olov Björklund.

funnen i Skåne. Ängsskäreplattmal har endast ängsskära som värdväxt. Bästa tiden att se larverna är 15 maj–15 juni. Larven är nästan helt svart och lever i bladrör som den spunnit från en kant av bladet.

Du kan rapportera fynd av ängsskära via Artportalen (www.artportalen.se). Det finns också en speciell rapportblankett som kan laddas hem från föreningens hemsida (www.sbf.c.se). Fynd av ängsskära som du inte rapporterar på Artportalen ska skickas till Ulla-Britt Andersson, Kummelvägen 12, 386 92 Färjestaden (e-post: ulla-britt_andersson@telia.com) senast 15 oktober. Frågor om inventeringen besvaras via e-post eller telefon 0485-332 24, 070-536 78 36.

Välkommen med dina rapporter!